

NORSK AMERICANA FORUM

Tekst: Tom Skjeklesæther

Det tidlige 1980-tallet hadde vært skrint når det kom til ordentlig bra countryplater, bortsett fra at Johnny Cash kunne glimte til, som han gjorde med *Rockabilly Blues* i 1980 og med *Johnny 99* i 83. Faktum var at det var en engelskmann som hadde gitt ut den beste, Elvis Costello. Hans *Almost Blue* var laget av en som forstod seg på countrymusikkens historie og kvaliteter, men altså sett utenfra.

Men på rockklubbene i Los Angeles var det noen unge musikere som demonstrerte at countrymusikken fortsatt kunne ha relevans og være cool.

Rank & File ga ut sitt første album, *Sundown*, i 1982 og lyktes med å fusjonere Cash og punk på en overbevisende måte. Long Ryders slapp *Native Sons* i 84 og lot oss forstå at countrysida av The Byrds ikke var glemt. I 85 dukket Lone Justice opp med sangerinnen Maria McKee. En Linda Ronstadt for en ny generasjon. Dessuten kom Los Lobos inn fra East L.A. og serverte oss en nydelig burrito med debut-EPen ... *And a Time to Dance* i 83 og slo fast at de var et band for de store anledningene med debutalbumet *How Will the Wolf Survive* i 84. Los Lobos var venner av neo americana pionerene The Blasters, med brødrene Dave og Phil Alvin i spissen. Noen punkere fra bandet X, Exene og John Doe, dannet countrypunkbandet The Knitters sammen med Dave Alvin.

Men da stiftet, ja dette var fortsatt vinylens tid, traff åpningskuttet på Dwight Yoakams EP, «It won't hurt», med meldingen «It won't hurt when I fall down from this barstool...» var det umiddelbart klart. Dwight Yoakam hadde den rette stemmen og gitaristen/ produsenten hans, Pete Anderson, forstod seg på twangy gitarer.

EPen inneholdt et lite knippe glimrende originaler til, deriblant «South of Cincinatti» og «I'll be gone», ved siden av en utmerket versjon av Merle Kilgore & June Carters «Ring of Fire». Med den siste fortøyde Yoakam seg til den riktige siden av countryhistorien.

To år senere hadde Yoakam skrevet kontrakt med Reprise/Warner og 12. mars 1986 kom *Guitars, Cadillacs etc., etc.* ut som et fullt album, med ytterligere fire sanger ved siden av EPens seks.

Det innebar «Guitars, Cadillacs», «Bury me», som var en duett med nettopp Maria McKee, og to store sanger fra countryhistorien; Harland Howards «Heartaches by the numbers» og Johnny Hortons «Honky Tonk Man».

Den sommeren, i 86, var jeg i Austin, Texas og fikk oppleve Dwight Yoakam live for første gang, på det som ble kalt The Fabulous Thunderbirds «Riverfest». Vi fikk i tillegg anledning til å være til stede da Yoakam filmet videoen til «Honky Tonk Man» på klubben Liberty Lunch.

AMERICANA-SKOLEN

DWIGHT YOAKAM

EN MODERNE HONKY-TONK MAN

Jeg kan fortsatt huske den dagen i 1984 da jeg kjøpte Dwight Yoakams første, uavhengig utgitte EP. Den som hadde samme tittel som debutalbumet som feirer førti i mars i år, *Guitar, Cadillacs, etc., etc.*

Det var noe ved coveret som bar bud om at dette var noe annet, noe fresht. Hadde countrymusikken endelig fått sin redningsmann?

Det samme året fant Dwight Yoakam veien til Norge for første gang da han spilte på Circus i kjelleren på Chateau Neuf med Tom Russell Band som gjester.

En konsert der mange så countrylyset. To år senere laget Jan Dahlen albumet *Hillbilly Touch* med Yoakams produsenter, Pete Anderson og Dusty Wakeman.

Yoakams plater må også ha funnet veien til Ål i Hallingdal. Hellbillies ble dannet i 1990 og på debutplata deres, *Sylvspekte Boots*, utgitt i 92, gjendiktet Arne Moslåtten to Yoakam-sanger. «Guitars, Cadillacs» ble til «Rakafisk» og «Please, please, please» ble til «Heite Hilde». Dessuten endte Hortons «Honky Tonk Man» opp som «Heime hørde'kji eg».

Albumet *Guitars, Cadillacs, etc., etc.* gikk helt til topps på Billboards Country Album-liste, det første av tre på stripe. Det ble raskt fulgt opp av *Hillbilly DeLuxe* i 87, som inneholdt fire Top 10 hits; «Little Ways», «Please, please, please» og Lefty Frizzells «Always late with your kisses» og Pomus/ Shumans «Little Sister».

På tredjealbumet, *Buenas Noches from a Lonely Room* (88) hadde Yoakams status vokst nok til at han kunne synges duett med sitt største forbilde, Buck Owens. «Streets of Bakersfield» hadde opprinnelig vært gjort av Owens i 1973, men i duettutgaven ble den et potent signal om at Nashville ikke hadde hele kontrollen på countrymusikken.

På midten av 80-tallet var Yoakam en artikulert kritiker av hvordan countrybransjen behandlet sine grunnleggende artister, spesifikt CBS' kjipe sparking av Johnny Cash.

Dwight Yoakam var også en klesbevisst herre, og han var en av artistene som gjorde såkalte skreddersydde Manuel-jakker til gangbar mote igjen. Manuel var svigersønnen til den ukrainsk-ættede Hollywood-skredderen Nudie Cohn som laget de opprinnelige «Nudie-dressene» og på 80-tallet hadde han flyttet til Nashville. Der han etter hvert gikk i kompaniskap med Yoakam med en egen designet Yoakam-jakke.

Dwight Yoakam ble født i Pikeville, Kentucky i 1956 og hadde først tatt turen til Nashville, uten å lykkes. I 1977 dro han i stedet til Los Angeles der han dannet bandet Dwight Yoakam & Kentucky Bourbon. Men retro-countryen de spilte slet i Urban Cowboy-æraen. Det var på denne tiden at gitaristen Pete Anderson dukket opp og forsto Yoakams talent og idéer. Da hadde bandnavnet skiftet til The Babylonian Cowboys! De utviklet seg på rockklubbene og på den legendariske honky-tonken Palomino i Hollywood.

Dwight Yoakam og Pete Andersons strategi, om at country og rock kunne finne sammen igjen, gjorde at Yoakam ble en stor cross-over stjerne, spesielt

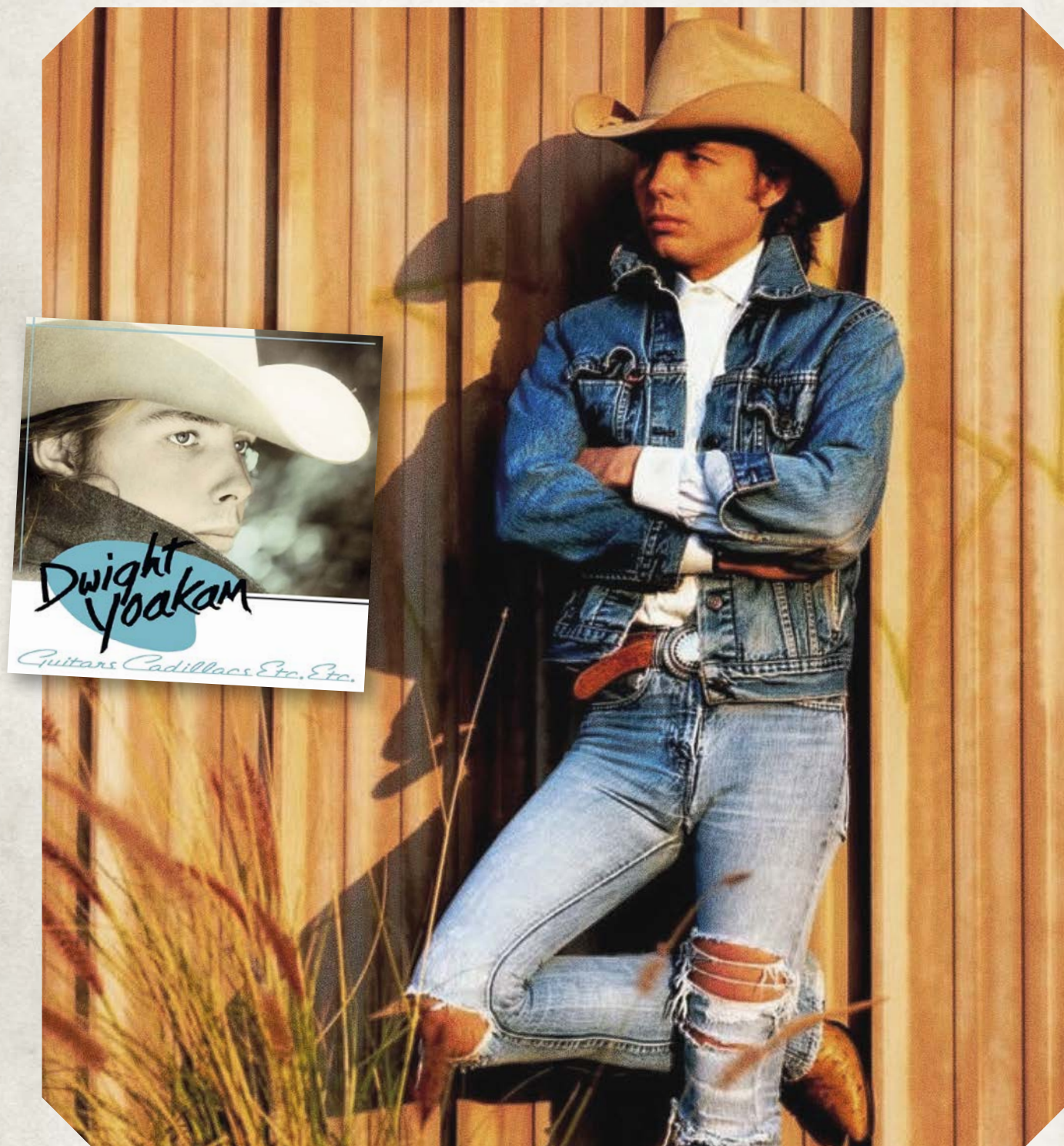

Foto: Promo / Dwight Yoakam facebook

med albumet *This Time* som i 1993 ble en trippel platinum selger. Med hits som «Ain't that lonely yet» og «A Thousand Miles from Nowhere».

Yoakam hadde også drevet med skuespill i sine yngre dager og etter hvert dukket han opp i mindre roller i en rekke filmer. I Billy Bob Thorntons 1996-film, *Sling Blade*, hadde Yoakam en større rolle. Deretter var han med i bl.a. Richard Linklaters *The Newton Boys* (98), den glimrende Tommy Lee Jones-filmen *The Three Burials of Melquiades Estrada* i 2005 og året etter i de norske regissørene Joachim Rønning og Espen Sandbergs *Bandidas*, med Salma Hayek og Penelope Cruz i hovedrollene.

I 2000 co-skrev han manuset til filmen *South of Heaven, West of Hell*, der

han også både hadde regi og hovedrolle, ved siden av å lage filmmusikken. Yoakam hadde med seg venner fra både film og musikk; Billy Bob Thornton, Vince Vaughn, Peter og Bridget Fonda, Joe Ely og Warren Zevon. Men prosjektet ble alt annet enn en suksess, og kostet Yoakam mye penger. I kjølvannet ble han også uvenner med Pete Anderson.

Dwight Yoakam har forblitt en viktig artist i countryverdenen og har samarbeidet med en lang rekke artister og låtskrivere.

I 2024 kom det foreløpig siste albumet, *Brighter Days*, det 21. studioalbumet i rekka. Der han sang duett med rapartisten Post Malone. Yoakam har vunnet Grammy to ganger og har vært nominert 18.